

6.3.2022, Borovnice, 1.postní

Ve jménu Boha Otce i Syna i Ducha svatého.

POZDRAV Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho i Pána Ježíše Krista.

INTROIT Pravím: V tom tkví moje bolest, že se změnila pravice Nejvyššího. Skutky Hospodinovy si připomínám, připomínám si onen tvůj div z dávnověku. Rozjímám o všech tvých činech a přemítám o tvých skutcích. Ž 77, 11-13

PÍSEŇ NZ 683 Až doposud, 440 Ozvi se, Pane můj

VSTUPNÍ MODLITBA

Pane Bože,

stvořil jsi nás jako muže a ženu. Ale úplně původně jako člověka, který se měl jen starat o to, co je Tvé. My, lidé, jsme však podlehlí pokušení poznat, co je dobré a zlé, a to nás svedlo ještě trochu jinam. Proto Tě prosíme, nech nás nově vstoupit do postní doby, kdy si uvědomujeme, co je v lidském životě skutečně důležité a že to jsi i Ty sám. Prosíme tě, daruj nám svůj pokoj a ved' nás cestou pravdy, která přemáhá i všechno zlé a všechnu nenávist, co je i kolem nás. A prosíme Tě, buď s námi, když hledáme Tvou skutečnou přítomnost. A dej nám poznat, že Ty jediný jsi Pán. Amen.

1. ČTENÍ Mk 10, 6-9

PÍSEŇ 384 Pomoz mi, můj Pane, 623 Důvěřuj se v Pána,

OHLÁŠKY

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Pane Bože,

prosíme Tě za všechny, kdo jsou v těchto dnech sužováni násilím, válkou a přímému setkání s lidskou smrtí.

Prosíme Tě za všechny, komu v jeho životě někdo nebo něco chybí, dej nám poznat svou osvobodivou moc ode všeho zlého.

Prosíme Tě za všechny, kdo dávají přednost vlastní nebo i cizí libovůli před Tvým přikázáním být jen Tobě nablízku.

A prosíme Tě za všechny, komu chybí lidská blízkost. Ať už v podobě druhého člověka nebo jen někoho, ke komu by tak rádi šli. A prosíme Tě, ať lidství ve Tvém Synu přemáhá i naši vlastní osamělost uprostřed Tvého stvoření. Amen.

POSLÁNÍ Tvrdí, že jsou moudří, ale upadli v bláznovství: zaměnili slávu nepomíjitelného Boha za zobrazení podoby pomíjitelného člověka, ano i ptáků a čtvernožců a plazů. Proto je Bůh nechal na pospas nečistým vášním jejich srdcí, takže zneuctívají svá vlastní těla; vyměnili Boží pravdu za lež a klanějí se a slouží tvorstvu místo Stvořiteli – on budiž veleben na věky! Amen. Řím 1, 22-25

POŽEHNÁNÍ ,Hospodin tě požehná a ochrání tě, Hospodin rozjasní nad tebou svou tvář a bude ti milostiv, Hospodin obrátí k tobě svou tvář a obdaří tě pokojem.' Num 6, 24-26

PÍSEŇ NZ 127, 489 Tvé požehnání, 685 I když se

2. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) Gen 2, 7-9

I vytvořil Hospodin Bůh člověka, prach ze země, a vdechl mu v chřípí dech života. Tak se stal člověk živým tvorem. A Hospodin Bůh vysadil zahradu v Edenu na východě a postavil tam člověka, kterého vytvořil. Hospodin Bůh dal vyrůst ze země všemu stromoví žádoucímu na pohled, s plody dobrými k jídlu, uprostřed zahrady pak stromu života a stromu poznání dobrého a zlého.

Hospodin Bůh stvořil člověka proto, aby uměl rozpoznat mezi dobrým a zlým. Tím dobrým bylo stromoví žádoucí na pohled a dobré plody k jídlu. Tím horším byl strom života a strom poznání dobrého a zlého. Na stromu života a stromu poznání dobrého a zlého bylo špatné především to, že člověka vystavoval pokušení ochutnat i z jeho plodů a tím poznat, co je dobré a zlé. Původně byl totiž člověk stvořen k tomu, aby se stal živým tvorem a jako takový mohl obdělávat, co mu Hospodin svěřil do jeho správy a jeho rukou a na nic jiného ani sahat neměl. Ale dal tam vyrůst také stromu, který člověka postavil před pokušení poznat i to, co je zlé. A tím zlým nebylo jen rozpoznání, že je člověk nahý, a ještě se za to nestyděl, ale především neposlušnost k Božímu příkazu nejíst ze stromu, ze kterého jim Bůh jíst zakázal. Problém stromu poznání nebylo dobro a zlo, ale Hospodinův zákaz brát z toho, co se nesmí. A snad je to přikázání i do dnešní doby copak nejíst to, co ani nemůžu nebo nesmím, ale především poslouchat, co Bůh zakazuje a co naopak dovoluje.

A Hospodin je především stvořitel. A kromě zahrady Eden a všeho, co je v ní, stvořil i člověka. A tak se stal člověk živým tvorem. Už nešlo jen o zvířata, už šlo i o lidského tvora. A dal mu život. A postavil ho do zahrady Eden, aby se o ni staral a aby ji obdělával. Přesně mu vytyčil její hranice a dal mu ty a ty úkoly, aby člověk věděl, nejen co má dělat, ale i jak. A dal mu k tomu stromoví žádoucí na pohled, s plody dobrými k jídlu. Uprostřed zahrady však nechal vyrůst i strom života a strom poznání dobrého a zlého. Ale z něj Bůh jíst zakázal. Protože se bál, že jakmile by člověku dal poznat něco z Božích vlastností, totiž poznání dobrého a zlého, tak by člověk byl jako Bůh, a to Bůh nechtěl. Člověk měl navždy zůstat člověkem a Bůh Bohem. Ale člověku to nakonec nedalo, ze stromu poznání ochutnal a už byl jiný. Už nebyl tím, jak ho Pán Bůh stvořil, ale šel si svou cestou. Nebo spíš tou, odkud ho Hospodin vyhodil a musel si jít po svých. Cestou vyhnání z ráje, utrpení a lidského trmácení, sice s poznáním, co je dobré a zlé, ale současně krutým poznáním toho, co je lidská bolest. A člověk se začal vzdalovat svému Stvořiteli a tím i stvoření, do kterého ho Bůh vsadil. A poznávat dobré i zlé, to dobré v Boží zahradě, a to zlé ve světě, kam pak odešel. A zbylo mu jen lidské chování, nejen jeho putování, ale jak si přitom dokázal poradit a co ho v tom světě vlastně čekalo. A Bůh mu dal svobodu, už nemusel jen chodit od stromu ke stromu a šel i někam dál.

Ale neptejme se, kde se to lidské mínění zvirtlo, ale raději se zeptejme, kde se stvoření, totiž člověk, vzdaluje svému Stvořiteli, totiž Hospodinu a proč. Vždyť se to vyvíjelo tak dobře, Bůh dal člověku vše, co potřeboval k životu, a ještě i něco navíc, postavil mu strom poznání, který však pro člověka nebyl. Člověku to však přestalo stačit a místo pilného obdělávání zatoužil i po tom, co je vlastně dobré a co zlé. Zatoužil po poznání a po tom být jako Bůh. A myslím, že někde tady šlo i všechno stvoření do kytek. Že se chtělo začít podobat svému Stvořiteli. Že už nešlo jen o vztah Stvořitele ke stvoření, ale i stvoření ke svému Stvořiteli. A to si nakonec řeklo, proč bych nemohlo, co může jen Bůh, i když nám to původně zakázal a pustilo se až tam, kde to mělo být jen Boží. A tedy ne pro člověka. A tak člověk nejen že poznal, co je zlé, a to hlavně v Hospodinových očích, ale sám se vzdálil příkazu zůstat člověkem. Za což ho Bůh potrestal nejen vyhnáním, ale zbavil ho i části jeho lidství a podílu na Božím ochraňujícím stvoření.

Člověk se však od svého Stvořitele vzdaluje tehdy, když copak že uhne z jeho příkazu, ale nakonec podlehne pokušení být jako On, skryje se před svým Bohem a vydá se jakoby svou cestou. Být jako Bůh však není jen o tom postavit se na jeho roveň, ale vzdálit se úplně původnímu Božímu plánu a záměru zůstat mu poslušen. Strom poznání dobrého a zlého tam totiž nebyl vysazen pro nic za nic, ale

aby člověka stavěl před to nejzákladnější pokušení, chceš zůstat člověkem nebo ne. Chceš si zachovat svou tvář nebo se chceš podobat někomu jinému. A chceš být jako Bůh nebo si vystačíš s tím, co máš. A nás staví před obdobný problém, nakolik jsme se jako Boží stvoření vzdálili svému Stvořiteli i my sami, neodoláváme pokušení a jdeme si vlastními cestami. A co nás činí lidmi, když víme, co je dobré a co je zlé a můžeme si tedy vybírat.

Bůh dal člověku svobodu, ale také odpovědnost. A dal mu také lidství, které ho mělo zachovat v obecnství s ostatními lidmi, a především nemělo vzdalovat od péče o Boží stvoření. Bůh je Bohem proto, aby člověk mohl být člověkem, ale nejen před Boží tváří, ale i sám před sebou. A Bůh dal člověku život, aby se člověk stal živým tvorem a lidským úkolem bylo člověkem také zůstat. Ten se však od svého Boha a Stvořitele vzdálil poznáním dobrého a zlého, což Bůh nechtěl, a tak mu tu zahradu nakonec zavřel. Když si člověk dostatečně neváží toho, kým je, dost snadno o to může přijít.

A my jsme tak postaveni před poměrně závažnou otázkou, jak zůstat lidmi a odolat přitom pokušení stát se i někým jiným. Zvláště, když je tak blízko. Hospodin Bůh čekal poslušnost copak jemu, ale hlavně jeho příkazům. My čekáme dobrý život na této zemi. A s Bohem nebo bez něj? S Bohem, když se nám to hodí, bez něj, když po nás něco chce. Naše záměry a představy jsou občas přednější.

A snad je v tom i Boží úvaha nad tím postavit do rajské zahrady strom poznání dobrého a zlého. Aby tak člověka postavil i před jeho vlastní volbu, odoláš nebo neodoláš, umřeš nebo budeš žít. Ochutnáš nebo neochutnáš. Zůstaneš člověkem nebo budeš chtít být jako Bůh. A člověku zahrada Eden byla málo, chtěl víc a jeho lidství se také začalo proměňovat. Už tu nebyl jen pro sebe a svou milou a pár dalších zvířat a plodin, ale chtěl poznat i něco víc. Myslím si, že i to lidství, po jakém všichni tak toužíme, je právě v tom, že co je Boží, necháme Bohu a co je člověčí, necháme člověku. Že se nebudeme plést do Božích věcí, jako je poznání dobra a zla a Bůh nám nechá náš vlastní prostor, do kterého nás tak krásně zasadil. Myslím si, že abychom mohli jeden druhému zůstat lidmi, je dobré uposlechnout Božího příkazu nenárokovat si víc, než na co sami stačíme. A myslím si, že lidství se udržuje nejen v poslušnosti Božímu příkazu, ale též sama sobě. V poslušnosti sebe jako člověka a jisté konzistentnosti sama se sebou. Vždyť i Bůh nás do zahrady postavil proto, abychom ji mohli obdělávat a střežit a vytyčil nám jasné hranice. Tak i my Hospodinu vděčni můžeme trpělivě naslouchat jeden druhému a dát se vést jeho záměrem nepoznat víc, než je třeba. A všechno to dobro a zlo nechat na něm. Ať už jsme na něj sami nebo nám Bůh přifařil i druhého člověka.

PÍSEŇ 452 Za dar Slova, 635 Tvá, Pane, láska,